

שלשה עשר שופרות פ"ו שקלים העדה

השמונה גדלים והל"ן הוא המשוב צב"ן: וסוף הארון צל"ן ס"ה. צימי דוד וא"ך קאמר והארון יושב בסוכות אלא ודאי דעל הארון השני שיזאל עמסה למלחמה קאמר: **ספך שהוא קיוריו**. שהיה יושב בבוהל שעדיין לא נבנה צב"מ ולכן קורא אותו סוכה לשון ספך בעלמא והואיל והארון לא היה מיושב ישראל במלחמה החמיר אוריה על עצמו שלא לשמש המטה: **נגנו עמו לללגה**. דכתיב בארון אשר אועד לך שמה וכתיב בללגת המן ותן שמה מלא העומר מן וילף שמה שמה גזירה שיה: **וללוחים שמן המשחה**. דכתיב בו שמן משחת קודש יהיה זה לי לדרוטימס וכתיב גבי נלגת למשחת לדרוטימס וילף דרוט דרוט: ומקלו על אהרן. דכתי' למשחת לאות לנני מרי ובללגת כתיב למשחת: **וארגו סהושינו פלסטים אסם לאלהי ישראל**. דכתיב שתימו צארגו מצריו אלמלא גבי ארון הוה קאי ומימלא שמעיין דעמו נגנו: וילך **ס' אוסף וגו'**. ודלג שמא יגלה: **סנו אם הארון קדוש צביה**. הא המס הוה קאי אלא גזירה היא:

אין אסם מחזירין אותו למקומו. שאין מלואו כתיב ישאו ויהגה בלויס או ועוד שיחלל קדושת הארון צוריתו לנבל: **פיעוס שמן המשחה וכו'**. מדפריך עלה לקמן מהא דילשיה גנוו מייתי ליה הכא ודללא כמרה"ל"פ: **ססוף אלף וס"ק מניס**. דמפרש קרא כדכתיב דקמון בשם וקנה בשם כל אחד לא היה אלא ר"ן מנה ודקשיא מחזירו דקמון בשם למאי חלש ר"ל גזירת הכתוב הוא שיצא מ"ק מניס וחזרה ולקח ממנו ר"ן מניס לשמן המשחה וכו"ג אמרין במנחות מביא עשרון שלם וחולתו ומקריב ומחלה אבד ודלא כמרה"ל פולח: **העיקרין**. הן הכשמים: **שולקן היה צביה**. שיעלע המיס ושביליף עליהם השמן לא יעלעו אותו העיקרין לשמן המועט הוה היה נבלע בעיקרין המרוצין: **וממנו נמשח אהרן וכו'**. דכתיב שבעת ימים ימלא את ידכם ואיתקש משיחה לריבוי דכתיב למשחה בשם ולמלא בשם את יד: **טעונין משיחה**. דכתיב והכנין המשיח תחמיו מצניו לימלא קרא והכנין שתחמיו מצניו מאי המשיח אלא הא קמ"ל דלפני מצניו אי נמשח הוה כה"ג ואם לאו לא הוה כה"ג: **ה"ד ס' שמן משחה קדש יהיה זה לי לדרוטימס**. דהה

(א) ויחל נ"ג ב, כריתות א (ב) וי"ק פ"י וירוש' הוריו (ג) פ"ג הל"ב ועי' בבלי הרויות א' ב, (ד) הרויות י' א' (ה) ס' י' א' (ו) מגילה ד' א' (ז) הרויות א' ב, (ח) וירושלמי סוטה פ"ח הל"ג (ט) כלים פ"א מ"י, (י) צ"ב ד' א', (יא) מנחות נ"ג א ועי' במ"י פ"ד,

עין משפט גר מצוה

- ד א מ"י פ"ד מצות הנחירה ה"א:
- ה ב מ"י פ"א מצוה המקדש ה"ב:
- ו ג מ"י ס' הל"א ופ"א ממלכת הל"ו והלכה יב:
- ז ד מ"י פ"א מצוה המקדש ה"ג:
- ח ה מ"י ס' הל"א ופ"א ממלכת הלכה יא:
- ט ו מ"י ס' ופ"א ממלכת ה"ד:
- י ז מ"י פ"ב מצות הנחירה ה"ב ופ"א מצוה הנחירה ה"ב ופ"א מצוה הנחירה ה"ב:

הגהות הגר"א

- [א] שלא בקיורו גרסינן: [ב] ה"ג ונגנו פיעוס של שמן המשחה כולו וכו', פי וקאי אלעלע דחשיב בהנגנון גם שמן המשחה ומפי' עיני שמן המשחה: [ג] ה"ג דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר וכו' וכו"ה בכריתות שס': [ד] ה"ג מ"ג כן מלך ארזי טעון משיחה אבל כן גדול כן ג"כ אפילו עד ר' דריות וכו'. ולי"ג מאי טעמא קום משיחה וכו' דמזה דריש לקום על מלכי ישראל שא"כ כלל משיחה וכו"ה צבנלי שס': [ה] מלות מפני המחלוקת י"ג: [ו] אלא י"ג: [ז] ה"ג ארזי ששה טפחים ורחקן שלשה ש' רחוקן של לוחות תלויים של ארון וכו'. וה"ג בירושלמי פ' תבואה דמנחות. וצבנלי צ"ב (ד' ה) הגירסא ארזי ששה ורחקן ששה ועיני ג' ועיני ס' בפירש"י. ועיני כפ"י שיהא מפפלא בלריות בני עמי המלומדים:

ציון ירושלים

שאלו יהודה נמשחו מן הפך. עיי' שו"ת נתיבי מפלגו סימן ק"ב שבי' ששאלו נמשח סימן המשחה. וכאן נראה מובחר שנמשח מן הפך. ובק"ע מובחר שס' דיהוב בשמן אפרסמון נמשח ועיי' דשאלו גם כן נמשח בשמן אפרסמון וכן נראה מש"כ בכריתות דף ו' וכן מלאכה בשבועה א סימן י' על פסוק ב' שמחך הדיא דר"ק ואלש"ן מדרש ששאלו נמשח באפרסמון דכא. ועיי' פריך ר"א פ"א וס' מ"ש ש' שאחז נמשח באפרסמון דכא סימן י' ג"כ ועי' בירוש' וירוש' א' ח' ע"ש לא יסור שבט מיהודה. עיי' נתיבי על תבואה פרשת וחי ע"פ לא יסור שבט מיהודה ובתפסה בזה כתבנו דבר נחמד על יניא המלך בקדושו ס"ו שאמרו רב כך כתר מלכות כו' והיינו שגמלת אן מושחין כהנים למלכים ואם א' הם יך כתר מלכות הנה כתר כהונה וס' ימנו לו שמלכד זמא אינו רחוי לכהונה כי אינו מועש על אהרן. וישמח בה הכונה קושות ועי' במקנה שס':

גליון הש"ס

- [א] עיי' ק"ע ועי' במנח"ס ורמב"ן בספר המנוח מלוא לז':
- [ב] עיי' ק"ע. ועי' במנח"ן על התורה פ' ויחי: [ג] מכלאן י' ש' מן למה שפסק הרמב"ם כ"מ לנני ר"י ועי' צב"מ פ"ה משמחין שם מוסר דרי' ויחזקו סוכה כ"מ: [ד] עיי' ויחזקו מנחות דף נ"ט ע"ה ד"ה מלמד:

והלא ארון בציון היה מה עברין ליה רבנן סכך שהוא [א] בקיורו שעדיין לא נבנה בית הבחירה משונגנו⁽⁶⁾ הארון נגנו עמו צנצנת המן וצלוחית שזמן המשחה ומקלו של אהרן ופרחיו ושקדיו וארגו שהשיבו פלשתים אשם אלהי ישראל מי נגנו יאשיהו גנוו כיון שראה שכתוב **יולך ה' אותך ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך עמד וגנוו ה' הוא דכתיב² ויאמר ללויים המבינים וכל ישראל הקדושים לה' תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף אמר להם אם גולה הוא עמכם לבלב⁽⁷⁾ אין אתם מחזירין אותו עוד למקומו אלא עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל: [ב] ואפסום שזמן המשחה **ואתה קח לך וגו' וקידה חמש מאות וגו' שהן אלף וחמש מאות מניס: שזמן זית הון שנים⁽⁸⁾ עשר שור שולקין ואין העיקרין [ג] דברי ר"מ רבי יהודה אומר בשולקן היה במים ונותן שזמן על גביהן משיחה קולט את הירח היה מעבירו בדרך שהפסמון עושיין ה' הוא דכתיב⁴ שזמן משחת קדש וגו' הני"ג רבי יהודה בי רבי אליעז שזמן המשחה שעשה משה במדבר מעשה נסים נעשה בו בתחלה ועד משה שמתחלה לא היה בו אלא שנים עשר לוג שנאמר שזמן זית הון אם לוסך בו את העיקרין לא היה בו ספק על אחת כמה וכמה שהאור בולע והעצים בולעים היורה בולעת וממנו נמשחו המושכן וכל כליו השולחן וכל כליו המנורה וכל כליו וממנו נמשחו אהרן כהן גדול ובניו כל שבעת ימי המלוכה וממנו משיחה [ד] ומלך בן מלך אין מעון משיחה ואין בנו מעון משיחה אבל ר"ב הוה בו כ"ג אפי' עד העשרה דורות מעון משיחה וכולו קיים לעתיד לבא ה"ה **שמן משחת קודש יהיה זה לי לדרוטימס: אין⁽⁹⁾ מושחין המלכים אלא ע"ג המעוין שנא'⁷ והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אותו אל גיחון ומשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא בלמך על ישראל אין⁽¹⁰⁾ מושחין מלך בן מלך אלא [ה] מפני המחלוקת מפני מה נמשח שלמה מפני מחלוקתו של אדוניו יואש מפני עתליוהו והואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו ב' שנים והוא מפני יורם לא כן כתיב⁵ קום משחהו כי זה הוא זה מעון משיחה ואין מלכי ישראל מעונין משיחה וכן אלא יהואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים ולא יאשיהו גנוו ה' אמה **באפרסמון נמשח: אין מושחין המלכים אלא מן הקרן שאול⁽¹¹⁾ ויהוא נמשחו מן הפך היתה מלכותו מלכות עוברת דוד ושלמה נמשחו מן הקרן היתה מלכותו מלכות קיימת: [ו] אין מושחין כהנים מלכים אומר רבי (יונה אמר ר' אבי) יודה ענתונדרייא על שם⁸ לא יסור שבט מיהודה אומר ר' חייא בר אדא **למען יארזך ימים על ממלכתו והוא ובניו בקרב ישראל מה כתיב בתורה לא יהיה לכהנים הלויים א"ר⁽¹²⁾ יוחנן הוא יוחנן הוא והואו והא כתיב¹⁰ הבכור יוחנן בכור למלכות א"ר יוחנן הוא שלום הוא צדקוהו והכתיב ה' צדקוהו והרביעי שלום ג' לתולדות ד' למלכות צדקוהו שצדק עליו מרת הדין שלום שבימיו שלמה מלכות בית דוד (ריש לקיש אמר) לא שלום הוה שמהו לא צדקוהו הוה שמהו לא מתניה שלום הוא דכתיב¹¹ וימלך מלך בבל את מתניה דודו תחתיו ויסב את שמו צדקוהו: א"ר⁽¹³⁾ יוחנן [ז] באמה של ששה טפחים היה הארון עשוי מאן תנא באמה של ששה טפחים ר' מאיר היא דתנא⁽¹⁴⁾ ר' מאיר אומר לכל האמות הוה בבינונית ר' יהודה אומר אמות הבנין ששה של כלים המשחה על דעתיה דר"מ דו אמר באמה של ו' טפחים היה הארון עשוי אורכו של ארון ט"ו טפחים דכתיב¹² אמתים וחצי ארכו אמתא אשיתא ופלגות אמתא תלתא וארבעה⁽¹⁵⁾ לוחות היו בו שנים שלמים ושנים שבורים דכתיב¹³ אשר שברת ושמתם בארון הלוחות היו כל אחד וא' ארכו ו' טפחים [ח] רחבו [י] (שלשה) ששה ותן ארכן של לוחות לאורכו של ארון נשתירי שם שלשה טפחים תן**********

ההוא ארון בציון היה מה עברין ליה רבנן סכך שהוא [א] בקיורו שעדיין לא נבנה בית הבחירה משונגנו⁽⁶⁾ הארון נגנו עמו צנצנת המן וצלוחית שזמן המשחה ומקלו של אהרן ופרחיו ושקדיו וארגו שהשיבו פלשתים אשם אלהי ישראל מי נגנו יאשיהו גנוו כיון שראה שכתוב **יולך ה' אותך ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך עמד וגנוו ה' הוא דכתיב² ויאמר ללויים המבינים וכל ישראל הקדושים לה' תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף אמר להם אם גולה הוא עמכם לבלב⁽⁷⁾ אין אתם מחזירין אותו עוד למקומו אלא עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל: [ב] ואפסום שזמן המשחה **ואתה קח לך וגו' וקידה חמש מאות וגו' שהן אלף וחמש מאות מניס: שזמן זית הון שנים⁽⁸⁾ עשר שור שולקין ואין העיקרין [ג] דברי ר"מ רבי יהודה אומר בשולקן היה במים ונותן שזמן על גביהן משיחה קולט את הירח היה מעבירו בדרך שהפסמון עושיין ה' הוא דכתיב⁴ שזמן משחת קדש וגו' הני"ג רבי יהודה בי רבי אליעז שזמן המשחה שעשה משה במדבר מעשה נסים נעשה בו בתחלה ועד משה שמתחלה לא היה בו אלא שנים עשר לוג שנאמר שזמן זית הון אם לוסך בו את העיקרין לא היה בו ספק על אחת כמה וכמה שהאור בולע והעצים בולעים היורה בולעת וממנו נמשחו המושכן וכל כליו השולחן וכל כליו המנורה וכל כליו וממנו נמשחו אהרן כהן גדול ובניו כל שבעת ימי המלוכה וממנו משיחה [ד] ומלך בן מלך אין מעון משיחה ואין בנו מעון משיחה אבל ר"ב הוה בו כ"ג אפי' עד העשרה דורות מעון משיחה וכולו קיים לעתיד לבא ה"ה **שמן משחת קודש יהיה זה לי לדרוטימס: אין⁽⁹⁾ מושחין המלכים אלא ע"ג המעוין שנא'⁷ והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אותו אל גיחון ומשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא בלמך על ישראל אין⁽¹⁰⁾ מושחין מלך בן מלך אלא [ה] מפני המחלוקת מפני מה נמשח שלמה מפני מחלוקתו של אדוניו יואש מפני עתליוהו והואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו ב' שנים והוא מפני יורם לא כן כתיב⁵ קום משחהו כי זה הוא זה מעון משיחה ואין מלכי ישראל מעונין משיחה וכן אלא יהואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים ולא יאשיהו גנוו ה' אמה **באפרסמון נמשח: אין מושחין המלכים אלא מן הקרן שאול⁽¹¹⁾ ויהוא נמשחו מן הפך היתה מלכותו מלכות עוברת דוד ושלמה נמשחו מן הקרן היתה מלכותו מלכות קיימת: [ו] אין מושחין כהנים מלכים אומר רבי (יונה אמר ר' אבי) יודה ענתונדרייא על שם⁸ לא יסור שבט מיהודה אומר ר' חייא בר אדא **למען יארזך ימים על ממלכתו והוא ובניו בקרב ישראל מה כתיב בתורה לא יהיה לכהנים הלויים א"ר⁽¹²⁾ יוחנן הוא יוחנן הוא והואו והא כתיב¹⁰ הבכור יוחנן בכור למלכות א"ר יוחנן הוא שלום הוא צדקוהו והכתיב ה' צדקוהו והרביעי שלום ג' לתולדות ד' למלכות צדקוהו שצדק עליו מרת הדין שלום שבימיו שלמה מלכות בית דוד (ריש לקיש אמר) לא שלום הוה שמהו לא צדקוהו הוה שמהו לא מתניה שלום הוא דכתיב¹¹ וימלך מלך בבל את מתניה דודו תחתיו ויסב את שמו צדקוהו: א"ר⁽¹³⁾ יוחנן [ז] באמה של ששה טפחים היה הארון עשוי מאן תנא באמה של ששה טפחים ר' מאיר היא דתנא⁽¹⁴⁾ ר' מאיר אומר לכל האמות הוה בבינונית ר' יהודה אומר אמות הבנין ששה של כלים המשחה על דעתיה דר"מ דו אמר באמה של ו' טפחים היה הארון עשוי אורכו של ארון ט"ו טפחים דכתיב¹² אמתים וחצי ארכו אמתא אשיתא ופלגות אמתא תלתא וארבעה⁽¹⁵⁾ לוחות היו בו שנים שלמים ושנים שבורים דכתיב¹³ אשר שברת ושמתם בארון הלוחות היו כל אחד וא' ארכו ו' טפחים [ח] רחבו [י] (שלשה) ששה ותן ארכן של לוחות לאורכו של ארון נשתירי שם שלשה טפחים תן**********

ההוא ארון בציון היה מה עברין ליה רבנן סכך שהוא [א] בקיורו שעדיין לא נבנה בית הבחירה משונגנו⁽⁶⁾ הארון נגנו עמו צנצנת המן וצלוחית שזמן המשחה ומקלו של אהרן ופרחיו ושקדיו וארגו שהשיבו פלשתים אשם אלהי ישראל מי נגנו יאשיהו גנוו כיון שראה שכתוב **יולך ה' אותך ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך עמד וגנוו ה' הוא דכתיב² ויאמר ללויים המבינים וכל ישראל הקדושים לה' תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף אמר להם אם גולה הוא עמכם לבלב⁽⁷⁾ אין אתם מחזירין אותו עוד למקומו אלא עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל: [ב] ואפסום שזמן המשחה **ואתה קח לך וגו' וקידה חמש מאות וגו' שהן אלף וחמש מאות מניס: שזמן זית הון שנים⁽⁸⁾ עשר שור שולקין ואין העיקרין [ג] דברי ר"מ רבי יהודה אומר בשולקן היה במים ונותן שזמן על גביהן משיחה קולט את הירח היה מעבירו בדרך שהפסמון עושיין ה' הוא דכתיב⁴ שזמן משחת קדש וגו' הני"ג רבי יהודה בי רבי אליעז שזמן המשחה שעשה משה במדבר מעשה נסים נעשה בו בתחלה ועד משה שמתחלה לא היה בו אלא שנים עשר לוג שנאמר שזמן זית הון אם לוסך בו את העיקרין לא היה בו ספק על אחת כמה וכמה שהאור בולע והעצים בולעים היורה בולעת וממנו נמשחו המושכן וכל כליו השולחן וכל כליו המנורה וכל כליו וממנו נמשחו אהרן כהן גדול ובניו כל שבעת ימי המלוכה וממנו משיחה [ד] ומלך בן מלך אין מעון משיחה ואין בנו מעון משיחה אבל ר"ב הוה בו כ"ג אפי' עד העשרה דורות מעון משיחה וכולו קיים לעתיד לבא ה"ה **שמן משחת קודש יהיה זה לי לדרוטימס: אין⁽⁹⁾ מושחין המלכים אלא ע"ג המעוין שנא'⁷ והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אותו אל גיחון ומשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא בלמך על ישראל אין⁽¹⁰⁾ מושחין מלך בן מלך אלא [ה] מפני המחלוקת מפני מה נמשח שלמה מפני מחלוקתו של אדוניו יואש מפני עתליוהו והואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו ב' שנים והוא מפני יורם לא כן כתיב⁵ קום משחהו כי זה הוא זה מעון משיחה ואין מלכי ישראל מעונין משיחה וכן אלא יהואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים ולא יאשיהו גנוו ה' אמה **באפרסמון נמשח: אין מושחין המלכים אלא מן הקרן שאול⁽¹¹⁾ ויהוא נמשחו מן הפך היתה מלכותו מלכות עוברת דוד ושלמה נמשחו מן הקרן היתה מלכותו מלכות קיימת: [ו] אין מושחין כהנים מלכים אומר רבי (יונה אמר ר' אבי) יודה ענתונדרייא על שם⁸ לא יסור שבט מיהודה אומר ר' חייא בר אדא **למען יארזך ימים על ממלכתו והוא ובניו בקרב ישראל מה כתיב בתורה לא יהיה לכהנים הלויים א"ר⁽¹²⁾ יוחנן הוא יוחנן הוא והואו והא כתיב¹⁰ הבכור יוחנן בכור למלכות א"ר יוחנן הוא שלום הוא צדקוהו והכתיב ה' צדקוהו והרביעי שלום ג' לתולדות ד' למלכות צדקוהו שצדק עליו מרת הדין שלום שבימיו שלמה מלכות בית דוד (ריש לקיש אמר) לא שלום הוה שמהו לא צדקוהו הוה שמהו לא מתניה שלום הוא דכתיב¹¹ וימלך מלך בבל את מתניה דודו תחתיו ויסב את שמו צדקוהו: א"ר⁽¹³⁾ יוחנן [ז] באמה של ששה טפחים היה הארון עשוי מאן תנא באמה של ששה טפחים ר' מאיר היא דתנא⁽¹⁴⁾ ר' מאיר אומר לכל האמות הוה בבינונית ר' יהודה אומר אמות הבנין ששה של כלים המשחה על דעתיה דר"מ דו אמר באמה של ו' טפחים היה הארון עשוי אורכו של ארון ט"ו טפחים דכתיב¹² אמתים וחצי ארכו אמתא אשיתא ופלגות אמתא תלתא וארבעה⁽¹⁵⁾ לוחות היו בו שנים שלמים ושנים שבורים דכתיב¹³ אשר שברת ושמתם בארון הלוחות היו כל אחד וא' ארכו ו' טפחים [ח] רחבו [י] (שלשה) ששה ותן ארכן של לוחות לאורכו של ארון נשתירי שם שלשה טפחים תן**********

ההוא ארון בציון היה מה עברין ליה רבנן סכך שהוא [א] בקיורו שעדיין לא נבנה בית הבחירה משונגנו⁽⁶⁾ הארון נגנו עמו צנצנת המן וצלוחית שזמן המשחה ומקלו של אהרן ופרחיו ושקדיו וארגו שהשיבו פלשתים אשם אלהי ישראל מי נגנו יאשיהו גנוו כיון שראה שכתוב **יולך ה' אותך ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך עמד וגנוו ה' הוא דכתיב² ויאמר ללויים המבינים וכל ישראל הקדושים לה' תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף אמר להם אם גולה הוא עמכם לבלב⁽⁷⁾ אין אתם מחזירין אותו עוד למקומו אלא עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל: [ב] ואפסום שזמן המשחה **ואתה קח לך וגו' וקידה חמש מאות וגו' שהן אלף וחמש מאות מניס: שזמן זית הון שנים⁽⁸⁾ עשר שור שולקין ואין העיקרין [ג] דברי ר"מ רבי יהודה אומר בשולקן היה במים ונותן שזמן על גביהן משיחה קולט את הירח היה מעבירו בדרך שהפסמון עושיין ה' הוא דכתיב⁴ שזמן משחת קדש וגו' הני"ג רבי יהודה בי רבי אליעז שזמן המשחה שעשה משה במדבר מעשה נסים נעשה בו בתחלה ועד משה שמתחלה לא היה בו אלא שנים עשר לוג שנאמר שזמן זית הון אם לוסך בו את העיקרין לא היה בו ספק על אחת כמה וכמה שהאור בולע והעצים בולעים היורה בולעת וממנו נמשחו המושכן וכל כליו השולחן וכל כליו המנורה וכל כליו וממנו נמשחו אהרן כהן גדול ובניו כל שבעת ימי המלוכה וממנו משיחה [ד] ומלך בן מלך אין מעון משיחה ואין בנו מעון משיחה אבל ר"ב הוה בו כ"ג אפי' עד העשרה דורות מעון משיחה וכולו קיים לעתיד לבא ה"ה **שמן משחת קודש יהיה זה לי לדרוטימס: אין⁽⁹⁾ מושחין המלכים אלא ע"ג המעוין שנא'⁷ והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אותו אל גיחון ומשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא בלמך על ישראל אין⁽¹⁰⁾ מושחין מלך בן מלך אלא [ה] מפני המחלוקת מפני מה נמשח שלמה מפני מחלוקתו של אדוניו יואש מפני עתליוהו והואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו ב' שנים והוא מפני יורם לא כן כתיב⁵ קום משחהו כי זה הוא זה מעון משיחה ואין מלכי ישראל מעונין משיחה וכן אלא יהואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים ולא יאשיהו גנוו ה' אמה **באפרסמון נמשח: אין מושחין המלכים אלא מן הקרן שאול⁽¹¹⁾ ויהוא נמשחו מן הפך היתה מלכותו מלכות עוברת דוד ושלמה נמשחו מן הקרן היתה מלכותו מלכות קיימת: [ו] אין מושחין כהנים מלכים אומר רבי (יונה אמר ר' אבי) יודה ענתונדרייא על שם⁸ לא יסור שבט מיהודה אומר ר' חייא בר אדא **למען יארזך ימים על ממלכתו והוא ובניו בקרב ישראל מה כתיב בתורה לא יהיה לכהנים הלויים א"ר⁽¹²⁾ יוחנן הוא יוחנן הוא והואו והא כתיב¹⁰ הבכור יוחנן בכור למלכות א"ר יוחנן הוא שלום הוא צדקוהו והכתיב ה' צדקוהו והרביעי שלום ג' לתולדות ד' למלכות צדקוהו שצדק עליו מרת הדין שלום שבימיו שלמה מלכות בית דוד (ריש לקיש אמר) לא שלום הוה שמהו לא צדקוהו הוה שמהו לא מתניה שלום הוא דכתיב¹¹ וימלך מלך בבל את מתניה דודו תחתיו ויסב את שמו צדקוהו: א"ר⁽¹³⁾ יוחנן [ז] באמה של ששה טפחים היה הארון עשוי מאן תנא באמה של ששה טפחים ר' מאיר היא דתנא⁽¹⁴⁾ ר' מאיר אומר לכל האמות הוה בבינונית ר' יהודה אומר אמות הבנין ששה של כלים המשחה על דעתיה דר"מ דו אמר באמה של ו' טפחים היה הארון עשוי אורכו של ארון ט"ו טפחים דכתיב¹² אמתים וחצי ארכו אמתא אשיתא ופלגות אמתא תלתא וארבעה⁽¹⁵⁾ לוחות היו בו שנים שלמים ושנים שבורים דכתיב¹³ אשר שברת ושמתם בארון הלוחות היו כל אחד וא' ארכו ו' טפחים [ח] רחבו [י] (שלשה) ששה ותן ארכן של לוחות לאורכו של ארון נשתירי שם שלשה טפחים תן**********

תורה אור השלם

- 1. יולך ואתך ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך ועבדת שם אלהים אחרים עץ ונאבן דברים כה לו 2. ויאמר ללויים המבינים לכל ישראל הקדושים ל' ונתן את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף עקה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל: דברי הימים ב' לה 3. ואתה קח לך מלך מלכותו ואת ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך עמד וגנוו ה' הוא דכתיב² ויאמר ללויים המבינים וכל ישראל הקדושים לה' תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף אמר להם אם גולה הוא עמכם לבלב⁽⁷⁾ אין אתם מחזירין אותו עוד למקומו אלא עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל: [ב] ואפסום שזמן המשחה **ואתה קח לך וגו' וקידה חמש מאות וגו' שהן אלף וחמש מאות מניס: שזמן זית הון שנים⁽⁸⁾ עשר שור שולקין ואין העיקרין [ג] דברי ר"מ רבי יהודה אומר בשולקן היה במים ונותן שזמן על גביהן משיחה קולט את הירח היה מעבירו בדרך שהפסמון עושיין ה' הוא דכתיב⁴ שזמן משחת קדש וגו' הני"ג רבי יהודה בי רבי אליעז שזמן המשחה שעשה משה במדבר מעשה נסים נעשה בו בתחלה ועד משה שמתחלה לא היה בו אלא שנים עשר לוג שנאמר שזמן זית הון אם לוסך בו את העיקרין לא היה בו ספק על אחת כמה וכמה שהאור בולע והעצים בולעים היורה בולעת וממנו נמשחו המושכן וכל כליו השולחן וכל כליו המנורה וכל כליו וממנו נמשחו אהרן כהן גדול ובניו כל שבעת ימי המלוכה וממנו משיחה [ד] ומלך בן מלך אין מעון משיחה ואין בנו מעון משיחה אבל ר"ב הוה בו כ"ג אפי' עד העשרה דורות מעון משיחה וכולו קיים לעתיד לבא ה"ה **שמן משחת קודש יהיה זה לי לדרוטימס: אין⁽⁹⁾ מושחין המלכים אלא ע"ג המעוין שנא'⁷ והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אותו אל גיחון ומשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא בלמך על ישראל אין⁽¹⁰⁾ מושחין מלך בן מלך אלא [ה] מפני המחלוקת מפני מה נמשח שלמה מפני מחלוקתו של אדוניו יואש מפני עתליוהו והואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו ב' שנים והוא מפני יורם לא כן כתיב⁵ קום משחהו כי זה הוא זה מעון משיחה ואין מלכי ישראל מעונין משיחה וכן אלא יהואו מפני היוקים אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים ולא יאשיהו גנוו ה' אמה **באפרסמון נמשח: אין מושחין המלכים אלא מן הקרן שאול⁽¹¹⁾ ויהוא נמשחו מן הפך היתה מלכותו מלכות עוברת דוד ושלמה נמשחו מן הקרן היתה מלכותו מלכות קיימת: [ו] אין מושחין כהנים מלכים אומר רבי (יונה אמר ר' אבי) יודה ענתונדרייא על שם⁸ לא יסור שבט מיהודה אומר ר' חייא בר אדא **למען יארזך ימים על ממלכתו והוא ובניו בקרב ישראל מה כתיב בתורה לא יהיה לכהנים הלויים א"ר⁽¹²⁾ יוחנן הוא יוחנן הוא והואו והא כתיב¹⁰ הבכור יוחנן בכור למלכות א"ר יוחנן הוא שלום הוא צדקוהו והכתיב ה' צדקוהו והרביעי שלום ג' לתולדות ד' למלכות צדקוהו שצדק עליו מרת הדין שלום שבימיו שלמה מלכות בית דוד (ריש לקיש אמר) לא שלום הוה שמהו לא צדקוהו הוה שמהו לא מתניה שלום הוא דכתיב¹¹ וימלך מלך בבל את מתניה דודו תחתיו ויסב את שמו צדקוהו: א"ר⁽¹³⁾ יוחנן [ז] באמה של ששה טפחים היה הארון עשוי מאן תנא באמה של ששה טפחים ר' מאיר היא דתנא⁽¹⁴⁾ ר' מאיר אומר לכל האמות הוה בבינונית ר' יהודה אומר אמות הבנין ששה של כלים המשחה על דעתיה דר"מ דו אמר באמה של ו' טפחים היה הארון עשוי אורכו של ארון ט"ו טפחים דכתיב¹² אמתים וחצי ארכו אמתא אשיתא ופלגות אמתא תלתא וארבעה⁽¹⁵⁾ לוחות היו בו שנים שלמים ושנים שבורים דכתיב¹³ אשר שברת ושמתם בארון הלוחות היו כל אחד וא' ארכו ו' טפחים [ח] רחבו [י] (שלשה) ששה ותן ארכן של לוחות לאורכו של ארון נשתירי שם שלשה טפחים תן********